

БАТЛАВ: ОЙН АНГИЙН ДАРГА

Т.МӨНХТУУЛ

ХҮДЭР СУМЫН ОЙН САН БҮХИЙ ГАЗАРТ ОЙ ЗОХИОН
БАЙГУУЛАЛТ ХИЙХ АЖЛЫН ДААЛГАВАР

Хүдэр сум

2024.02.20

Ой зохион байгуулалтын ажлын зорилго, үе шат, баримтлах журам	<p>Хүдэр сумын 205,561 га талбайн ойн санд ой зохион байгуулалтын ажил гүйцэтгэнэ. Нийт төсөвт өртөг 104,836,110 сая.төг байна.</p> <p>Ой зохион байгуулалтын ажлаар Хүдэр сумын ойн сангийн талбай, нөөц, таксацын үндсэн үзүүлэлтийн өөрчлөлтийг тогтоож мэдээллийн санг шинэчлэх, ойрын 10 жилд хэрэгжүүлэх ойн аж ахуйн арга хэмжээний үндсэн чиглэлийг тусгасан ой зохион байгуулалтын ажлын тайлан, зураг, төслийг боловсруулна.</p> <p>Ой зохион байгуулалтын ажил бэлтгэл, хээрийн хайгуул судалгаа, зураг, төсөл боловсруулах гэсэн гурван үе шаттайгаар хэрэгжинэ.</p>
БЭЛТГЭЛ АЖИЛ	<p>Бэлтгэл ажлаар дараах ажилбарыг гүйцэтгэсэн байна. Үүнд:</p> <ul style="list-style-type: none">• Ой зохион байгуулалт хийх сум ойн санг 1:100000-ны масштабтай байр зүйн зураг дээр хэсэглэлд хувааж, баг, хэсэглэл тус бүрээр баруун дээд хэсгээс эхлэн зүүн өмнө зүг рүү дэс дараалуулан дугаарлаж, хайгуулын ажилд хэрэглэх тойм зураг бэлтгэх.• Хэсэглэлд хуваахдаа сумын хил залгаж байгаа газруудад тоот өндөрлөгүүдийг шулуун шугамаар холбох замаар хил тогтоосон хэсэгт энэ шугамын дагуу бусад хэсэгт ойн байршил, хэвшинж, тархалтын онцлогыг харгалзан байгалийн хилээр эсвэл хилийн зураг авалт хийх замаар тогтооно. Хэсэглэлийн талбайн дээд хэмжээ 1000 га-аас ихгүй байна.• Q GIS болон бусад программ хангамжийг ашиглан ойн сангийн хилийг шинэчлэн зурж талбайг бодуулж гаргана. Газрын налуу үндсэн 4 бүлэгт I(0-15 хэм), II(16-25 хэм), III(26-35 хэм), IV(36 дээш хэм) хувааж, газрын чилэлийг сургалттай ангилалаар ангилж ажилд бэлтгэнэ.• Ойн сангийн газрын төрлийн өөрчлөлтийг Collect earth (LULUCF)- программ хангамжийг ашиглан 1х1 км торлолоор үнэлгээ хийнэ.• 1:100000-ын байр зүйн зураг дээр хуваасан хэсэглэлийн хилийг агаарын болон сансрын гэрэл зурагт шилжүүлэн зурж, хэвлэх, агаарын гэрэл зураг ашиглах бол ажлын талбай бэлтгэсэн байна.• Ой зохион байгуулалт хийх газрын нөхцөл байдлыг судалж ажиллах хүн хүч, багаж, техник хэрэгсэл болон ой зохион байгуулалтын I зөвлөгөөнийг зохион байгуулах.• Ой зохион байгуулалт хийх газрын ойн судлагдсан байдал мэдээ, зураглалтай танилцах, ойн тархалтын зураг таксацийн бичлэгийг үзэж холбогдох бэлтгэлийг хангана.• Хээрийн судалгааны ажилд оролцох инженер техникийн ажилчдыг хөдөлмөр хамгааллын хувцас хэрэглэлээр хангаж, машин техник болон бусад холбогдох бэлтгэлийг хангасан байна.

ХЭЭРИЙН ХАЙГУУЛ СУДАЛГААНЫ АЖИЛ

- Хээрийн хайгуул судалгааны ажлаар дараахь ажилбарыг гүйцэтгэнэ.
- Ой зохион байгуулалтын ажлыг гүйцэтгэхдээ "Ойн тухай хууль", Засгийн газрын 2013 оны 105 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Ой зохион байгуулалт хийх журам", Ойн газрын даргын 2009 оны 07 дугаар сарын 30-ны өдрийн 88 тоот тушаалын 3-р хавсралтаар батлагдсан "Ой зохион байгуулалтын ажил гүйцэтгэх заавар"-ыг мөрдөнө.
 - Ойн санд хамаарах газрын хилийн заагийг Засгийн газрын 2012 оны 194-р тогтоолыг баримтлан тогтоох ба өмнөх ой зохион байгуулалтын судалгаанд хамрагдаагүй боловч Ойн тухай хуульд заасны дагуу ойн санд хамаарах газруудыг мөн хамруулна.
 - Ойн хэвшинж, ойн санд орсон өөрчлөлт, газарзүйн байрлал зэргийг харгалзан Монгол-Алтайн нуруунд 500 га, Хангай болон Хэнтийн нуруунд 5000 га талбай тутамд төлөөлөл болгон 1 дээж талбайг байгуулж нарийвчилсан хэмжилт хийнэ.
 - Ойн таксацийн ажлаар ойн тархалт, таксацийн үндсэн үзүүлэлт /ойн бүтэц, бүрэлдэхүүн, дундаж өндөр, голч, бонитет, насны анги гэх мэт/-ийг тодорхойлж, ойн төлөв байдалд үнэлэлт өгч, ойг хамгаалах, нөхөн сэргээх ойн аж ахуйн арга хэмжээг ялгарал бүрээр тогтоож, таксацын бичлэг хийнэ.
 - Геодези зураглалын ажлаар ойн санг хэсэглэлд хуваасан тойм зургийн дагуу хэсэглэлүүдийн уулзвар цэгийн газар зүйн байрлалын солбицолыг тогтоож, уул, нуруу, гол горхи, өндөрлөгүүдийн нэрийг тодруулах, байгалийн үл хөдлөх тогтоцыг ашиглан хэсэглэлд хуваах боломжгүй газаруудад хилийн зураг авалт хийнэ.
 - Судалгаанд хамрагдаж байгаа газрын байгаль, цаг уур, нийгэм эдийн засгийн талаарх мэдээллийг цуглуулж, дүн шинжилгээ хийнэ.
 - Зориудаар ойжуулсан, хүний хүчин зүйлийн улмаас өөрчлөлт орсон зэрэг газруудад орчин үеийн дэвшилтэт технологи нисдэг камер ашиглан баримтжуулж захиалагчид хүлээлгэж өгөх.
 - Байгуулсан дээж талбайн хэмжилт, түүний боловсруулалт, судалгааны үед баримтжуулж авсан гэрэл зураг, ведио бичлэг, GPS-ийн track зэргийг CD буулгаж захиалагчид хүлээлгэж өгнө.

“Ой зохион байгуулалтын ажлын тайлан”, 1:500000-ны масштабтай ойн тархалтын зургийг сумын хэмжээнд 2 хувь хийж доорх зүйлүүдийг тусгана. Үүнд:

а. “Ой зохион байгуулалтын ажлын тайлан”-д:

Ойн сангийн үндсэн үзүүлэлт, ойжуулалт, ойг нөхөн сэргээх арга хэмжээ, ой хамгааллын арга хэмжээ, ойн аж ахуйн арга хэмжээ, дагалт баялгийн нэр төрөл, тархацын тоймчилсон судалгааг боловсруулан дүн шинжилгээ хийнэ.

Ойн сангийн газрын төрөл, нөөцийн дүн, бонитетийн анги, өтгөрөл, насны бүлэг, насны анги, таксацын дундаж үзүүлэлт, таксацын дундаж үзүүлэлтийн өөрчлөлт, насны бүлгийн өөрчлөлт зэрэг үзүүлэлтийг MS Excel программ хангамж дээр аж ахуйн төрөл тус бүрд (томъёолж) нэгтгэн ойн сангийн ОЙ программ хангамжийн дүн мэдээтэй тулгаж нягталсан байна.

Ойн сангийн газрын төрлийн өөрчлөлтийг Collect earth (LULUCF)- программ хангамжийг ашиглан 1x1 км торлолоор үнэлгээ хийж ой зохион байгуулалтын тоон мэдээтэй харьцуулж дүн шинжилгээ хийсэн байна.

Тайланд ойн таксацын бичлэг /хэсэглэл ялгарал бүрээр/, талбай, нөөцийн нэгдсэн дүнгийн хүснэгт /хэсэглэл бүрээр/, хэрэгжүүлэх шаардлагатай ойн аж ахуйн арга хэмжээний түүвэр хүснэгтүүдийг хавсралтаар оруулсан байна.

Судалгааны үед авсан ойн төлөв байдлын талаарх гэрэл зураг, ойн аж ахуйн арга хэмжээний зургийг тайланд хавсаргана.

б. “Ойн тархалтын зураг”-т: Хэсэглэл, ялгарлын хил, дугаар, талбай, газрын төрлийн ангилал тэмдэглэгээ, модны төрөл, насны бүлэг, газар ус, уул, өндөрлөг тоотын нэр, газар зүйн байрлалын солбицлын торлол, зургийн масштаб, проекц, таних тэмдэг зэргийг ой зохион байгуулалтын ажил гүйцэтгэх зааварт заасан стандартын дагуу тусгана.

Ойн хэсэглэлүүдийн хилийн уулзвар цэгийн газар зүйн солбицолыг тусгаж газрын хаялбарыг буулган Ойн тухайн хуулийн 5.2-д заасан ойн захаас 100 м хамаарах газрын хилийг газар зүйн мэдээллийн системийн программ хангамжийн тусламжтайгаар (varog zone) боловсруулан зурагт буулгана.

Ой зохион байгуулалтын ажлын тайлан, зураг нь ой зохион байгуулалтын ажил гүйцэтгэх зааварт тусгасан ерөнхий агуулга, техникийн шаардлагуудыг бүрэн хангасан байна.

Үр бэлтгэх, ойн арчилгаа, ойн цэвэрлэгээ, зориудаар ойжуулах, байгалийн сэргэн ургалтад туслах зэрэг ойн аж ахуйн арга хэмжээг шаардлагатай бүх ялгаралд төлөвлөн ойн аж ахуйн арга хэмжээний зурагт тусгаж өгнө.

Байгаль хамгаалагчийн хариуцан хамгаалах талбайн зургийг боловсруулна.

Ойн хэвшинжийн зургийг боловсруулна.

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Хээрийн хайгуул судалгааны болон зураг төсөл боловсруулах ажилд тавигдах техникийн шаардлага</p>	<p>Ой зохион байгуулалтын ажилд хэрэглэх хиймэл дагуулын мэдээ нь өндөр нарийвчлалын орон зайн шийд бүхий сүүлийн 1-2 жилийн хугацаанд авагдсан 6-9 сарын (ургамал ургалтын хугацааны), 80%-аас дээш тунгалагшилтай, судалгаа хийх газар нутгийг бүрэн хамарсан, алдаа гажилт байхгүй байна.</p> <p>Хиймэл дагуулын мэдээг орон зай байр зүйн засал хийж монгол орны 1:100000 масштабтай суурь зурагтай холбож давхцуулсан байна. Хиймэл дагуулын мэдээнд газрын төрлөөр нь сургалттай ангилал хийж, зурагт хаялбарыг буулгасан байна.</p> <p>Ойн таксацын бүх үзүүлэлтийг Ойн мэдээлийн сангийн программ хангамжид ашиглаж байгаа кодоор кодлон “Ойн таксацын карт”-д бичнэ.</p> <p>Материал боловсруулалтын ажлыг компьютерийн программ хангамжаар гүйцэтгэх ба эх мэдээ нь одоо ашиглагдаж байгаа ойн мэдээллийн сангийн программд (DBF өргөтгөлтэй) хөрвөх боломжтой байна.</p> <p>Ойг ялгаралд хуваахдаа хэв шинж, таксацын дундаж үзүүлэлтээс хамааруулан 1000 га-аас ихгүй хуваана.</p> <p>Зураг боловсруулалтын ажилд Засгийн газрын 2009 оны 25-р тогтоолд заагдсан Олон улсын WGS-84 солбицлын систем, өндрийн сүлжээний Балтийн тэнгисийн тогтолцоог, том дунд масштабын байр зүйн зураглалд дэлхийн хөндлөн меркаторын UTM (UNIVERSAL TRANSVERS MERCATER) тусгагийг хэрэглэнэ.</p> <p>Ой зохион байгуулалтын ажлын тайлан, зургийг сум тус бүрээр 2 хувь хэвлэнэ. Ойн тархалтын зургийг 1:50000-ны байр зүйн зургийн нэршлийн дагуу планшет болгон хэвлэнэ. Планшет хэлбэрээр хэвлэсэн зурганд нэршлийн дугаар, газар зүйн солбицол, уг планшет тухайн сумын аль хэсэгт байгааг тодорхойлсон тойм зураг зэргийг тусгасан байна.</p> <p>Хээрийн судалгааны ажлын эх мэдээ, ой зохион байгуулалтын ажлын тайлан, зургийн shr.файлуудыг цахим хэлбэрээр CD-н дээр 1 хувь авна.</p>
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">ТЕХНИК ХЭРЭГСЭЛ Мэргэшсэн ИТА-ны хангамж</p>	<p>Тендерт оролцогч нь доорх өөрийн гэсэн техник хэрэгсэл хүн хүчтэй байна.Үүнд:</p> <p>Хайгуул судалгааны ажлыг гүйцэтгэхэд шаардлагатай тээврийн хэрэгсэлээр бүрэн хангагдсан байх</p> <p>100.0 мян/ га талбай тутамд мэргэжлээрээ 2-оос дээш жил ажилласан ойн аж ахуйн инженер эсвэл ой зүйч 1, ойн техникч 2,200.0 мян.га талбай тутамд хиймэл дагуулын мэдээ боловсруулах болон газар зүйн мэдээллийн системийн мэргэжилтэн 1-ээс доошгүй байна.</p> <p>Төсөл зураг боловсруулалтын ажил гүйцэтгэх сүүлийн үеийн хүчин чадалтай компьютер, дижитайзер, плоттер, хиймэл дагуулын мэдээнд боловсруулалт ангилал хийх, зураг боловсруулах программ хангамжтай байна.</p> <p>Орчин үеийн дэвшилтэт технологи болох нисдэг камертай байх ба тухайн төхөөрөмжийг түрээлэн ашиглаж болно.</p>

БУСАД НӨХЦӨЛ	<p>Өмнөх оны тендерт оролцож гүйцэтгэгчээр шалгарч ажилласан бол ажлыг бүрэн дуусгаж хүлээлгэн өгсөн тухай захиалагчаас тодорхойлолт авсан байх</p> <p>Хээрийн судалгааны ажилд тухайн орон нутгийг хариуцсан Ойн ангийн инженер, техникийн ажилтанууд болон Монгол улсын магадлан итгэлжлэгдсэн их, дээд сургуулийн оюутнуудыг оролцуулж дадлагажуулж болно.</p> <p>Ой зохион байгуулалтын ажлын тайлан, төсөл, зургийг "Ойн нөөцийн зөвлөл"-өөр хэлэлцүүлэн батлуулсны дараа орон нутагт ашиглах, хэрэглэх талаархи сургалт зохион байгуулж хүлээлгэж өгнө.</p> <p>Дээж талбайн хэмжилтийг гэрээний хавсралтанд заагдсан нэг загварын хүснэгтээр хийж, эх хувь /гар бичмэл/-ийг тайланд хавсаргана.</p> <p>Суурь судалгааг үндэслэн 5 жилд хэрэгжүүлэх ойн менежментийн төлөвлөгөөний төслийг боловруулна.</p>
--------------	--

ЗУРАГ

Зураг төслийн жагсаалт		
Д/д	Зураг төслийн нэр	Агуулга
1.	Ажил явуулах талбайн зураг	Ой зохион байгуулалтын ажилд ашиглах хиймэл дагуулын мэдээллийн зураг
2.	Багаж техник тоног төхөөрөмжийн зураг	Хээрийн судалгааны болон материал боловсруулалтын ажилд ашиглах багаж техник, тоног төхөөрөмжийн зураг
3.	Хөдөлмөр хамгаалал аюулгүй ажиллагааны зураг	Ажиллсагсадын хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны зориулалтаар ашиглах хувцас хэрэглэл, техник тоног төхөөрөмжийг гэрэл зургаар харуулсан байх
4.	Судалгааны ажилд ашиглах автомашинуудын зураг	Судалгааны ажилд ашиглах автомашинуудын зургийг тус бүрт нь харуулах

ҮЕ ШАТНЫ АЖЛЫН ХУВААРЬ

д/д	Ажлын нэр, тодорхойлолт	Тоо, хэмжээ	Нийлүүлэх хуваарь
1	Бэлтгэл ажил	205 561 га	2024-05-20-ны дотор
2	Хээрийн хайгуул судалгааны ажил	205 561 га	2024-08-10-ний дотор
3	Зураг, тайлан боловсруулах ажил	205 561 га	2024-10-31-ний дотор
4	Тайланг хэвлүүлж хүлээлгэн өгөх	1	2024-11-01-ны дотор

Ажлын даалгавар боловсруулсан:

Хүдэр сумын Ойн ангийн инженер Э.Бямбажав
Ойн техникч Б.Баярхүү

